

Onderwerp:

Beantwoording van de schriftelijke vragen van het raadslid R.T.J. van der Velden (PvdD), P.J.H.D. Verkoelen (50PLUS), A. van Zevenbergen (SP) over de verborgen financiering van Feyenoord City.

Portefeuillehouder: A.H.P. van Gils

Aan de Gemeenteraad.

Op 16 juli 2020 stelden de raadsleden R.T.J. van der Velden (PvdD), P.J.H.D. Verkoelen (50PLUS) en A. van Zevenbergen (SP) ons schriftelijke vragen over de verborgen financiering van Feyenoord City (20bb9525).

Inleidend wordt door de raadsleden gesteld:

“Geacht College,

Er zijn naar de mening van de gemeenteraadfracties van de Partij voor de Dieren, 50PLUS en de SP in Rotterdam vier posten die verborgen kosten met zich meebrengen of zullen meebrengen voor de gebiedsontwikkeling van Feyenoord City en de realisering van een nieuw voetbalstadion, buiten de som die in de gemeentelijke positie¹ ten aanzien van Feyenoord City staat genoemd als maximale bijdrage voor deze plannen. Die kostenposten zijn:

- 1) Financiële steun aan Stadion Feijenoord NV;
- 2) De kosten van vier maal €1,75 miljoen (€7 miljoen) binnen het project ‘Capaciteit Feyenoord City’;
- 3) Cofinanciering in het kader van de Regeling Woningbouwimpuls voor Feyenoord City;
- 4) De aanleg van een getijdenpark pal naast de beoogde locatie voor een nieuw voetbalstadion.

In een brief² aan de Raad van medio april jongstleden schrijft het college dat zij een steunaanvraag van Stadion Feijenoord NV serieus zal beoordelen en overwegen indien het voortbestaan van Stadion Feijenoord NV in het geding is, als gevolg van de overheidsmaatregelen om verspreiding van het coronavirus te doen stoppen. Deze naamloze vennootschap is initiatiefnemer voor de realisering van een nieuw stadion binnen de gebiedsontwikkeling van Feyenoord City. Stadion Feijenoord NV is een bedrijf en exploiteert als eigenaar het huidige stadion De Kuip met een winstooigmerk.

Uit het verslag van een informatie sessie voor aandeelhouders van Stadion Feijenoord NV van 10 juni jongstleden blijkt dat de directie van dit bedrijf financiële steun heeft aangevraagd bij de gemeente. Tijdens deze sessie heeft de directeur van Stadion Feijenoord NV ook gesteld dat de gemeente Rotterdam het stadion de Kuip als icoon beschouwt. De directeur stelde: *"Wij hebben in elk geval de toezegging dat wij als een icoon van Rotterdam worden gezien."*

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Heeft u reeds een aanvraag van Stadion Feijenoord NV voor financiële steun ontvangen, zoals is gemeld door de directie van Stadion Feijenoord NV? Indien ja, voor welk bedrag is financiële steun aangevraagd? Indien ja, waar gaat Stadion Feijenoord NV eventuele gemeentelijke financiële steun voor gebruiken? Indien ja, bent u reeds begonnen met het beoordelen en overwegen van financiële steun aan dit bedrijf?

Antwoord:

Zoals vermeld in onze brief van 30 juli jl. (20bb009343) heeft Stadion Feijenoord NV eind mei een formeel verzoek tot liquiditeitssteun ingediend bij de gemeente ter hoogte van €2 mln. en nadien laten weten dat de behandeling van de steunaanvraag kan worden opgeschort, omdat nieuwe financiële inzichten ervoor zorgen dat de eerder geschetste liquiditeitsprognoses momenteel niet meer actueel zijn. Door versoepeling van de coronamaatregelen zijn er voor het stadion nu meer mogelijkheden om inkomsten te genereren. Het stadion kan meer de tijd nemen om te bekijken wat de nieuwe vooruitzichten betekenen voor de liquiditeitspositie voor het komende boekjaar en de steunaanvraag alleen voortzetten indien noodzakelijk. Pas dan zullen wij ons over de steunaanvraag buigen en zullen we de vorm van de steun bekijken, eventuele randvoorwaarden formuleren en de benodigde financiële en juridische toetsen uitvoeren.

Vraag 2:

In welke vorm wordt eventuele financiële steun gegoten? Is dat bijvoorbeeld in de vorm van een lening? En hoe verhoudt eventuele financiële steun aan Stadion Feijenoord N.V. zich tot andere leningverstrekkers of schuldeisers van dit bedrijf, bijvoorbeeld verstrekkers van een bancaire lening? Wordt een eventuele lening van de gemeente Rotterdam aan Stadion Feijenoord N.V. achtergesteld op deze leningen?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 1.

Vraag 3:

Welke voorwaarden gaat u stellen aan eventuele financiële steun aan Stadion Feijenoord NV, om ervoor te zorgen dat de gemeente haar geld ook terugkrijgt bij elk willekeurig toekomstscenario?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 1.

Vraag 4:

Laat u uw oordeel en overwegingen ten aanzien van het honoreren van financiële steun aan Stadion Feijenoord NV afhangen van het feit dat dit bedrijf initiatiefnemer is van een nieuw voetbalstadion binnen de gebiedsontwikkeling van Feyenoord City? Indien ja, gaat u om deze reden (realisering nieuw voetbalstadion) financiële steun verlenen aan Stadion Feijenoord NV?

Antwoord:

De steunaanvraag zoals in mei gedaan staat los van de realisatie van een nieuw stadion en betreft uitsluitend voortzetting van de exploitatie van De Kuip.

Vraag 5:

Klopt het dat u aan de directie van Stadion Feijenoord NV de toezegging heeft gedaan dat de gemeente Rotterdam het stadion De Kuip als icoon beschouwt? Indien ja, wat houdt een icoonstatus in en hoe verhoudt dat zich met het huidige beleid inzake monumentaal erfgoed en/of bijzondere voorzieningen in Rotterdam? Indien ja, waaruit blijkt de icoonstatus van stadion De Kuip? Indien ja, heeft u de Raad geïnformeerd over een toezegging die u kennelijk aan de directie van Stadion Feijenoord NV hebt gedaan inzake deze icoonstatus? Indien ja, waar kunnen we teruglezen dat u icoonstatus heeft verleend aan stadion De Kuip?

Antwoord:

Wij hebben in onze gesprekken met de directie van Stadion Feijenoord NV aangegeven de steunaanvraag op dezelfde manier te beoordelen als die van andere belangrijke instellingen in Rotterdam, zoals Blijdorp en Ahoy. Daarbij zijn verder geen toezeggingen gedaan. Een kwalificatie als 'icoon' wordt door ons college gebruikt om een bijzondere waarde toe te kennen aan functies in onze stad. Wij bekijken en beoordelen iedere casus afzonderlijk. Al dan niet financiële steun verlenen is maatwerk, waarbij we per

aanvraag beschouwen en zullen motiveren waarom een instelling wel of niet voor gemeentelijke steun in aanmerking komt. Daarbij zullen wij er ook op toezien dat steunaanvragen in samenhang en in het kader van belang voor de stad worden bekeken.

Vraag 6:

Waarom hecht u blijkens voornoemde brief aan de Raad zoveel waarde aan het voortbestaan van Stadion Feijenoord NV? Dit is toch een bedrijf zoals er in Rotterdam zovelen zijn die momenteel moeite hebben om het hoofd boven water te houden?

Antwoord:

In de brief hebben we aangegeven dat we een steunaanvraag van Stadion Feijenoord NV aanvraag serieus zullen beoordelen en overwegen. Hierin zit geen waardeoordeel over het voortbestaan van Stadion Feijenoord NV. Op het moment dat dit opportuun is, i.c. de steunaanvraag opnieuw wordt ingediend, zullen wij uw raad informeren over ons besluit en de onderliggende overwegingen.

Vraag 7:

Hoe verhoudt financiële steun aan Stadion Feijenoord NV zich tot Europese staatssteunregels?

Antwoord:

Op het moment dat dit opportuun is, i.c. de steunaanvraag opnieuw wordt ingediend, zullen wij uw raad ook informeren over hoe eventuele steun zich verhoudt tot de Europese regels omtrent staatssteun.

Vraag 8:

Vormt eventuele financiële steun aan Stadion Feijenoord NV onderdeel van de totale som die in de gemeentelijke positie ten aanzien van Feyenoord City aan deze gebiedsontwikkeling mag worden besteed? Indien nee, waarom niet?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 4. Eventuele financiële steun in relatie tot de coronamaatregelen heeft alleen betrekking op de reguliere bedrijfsvoering van Stadion Feijenoord NV.

Voorts wordt door de Raadsleden gesteld:

“In de Voorjaarsnota 2019³ is aangekondigd dat er voor de jaren 2020 tot en met 2023 jaarlijks €1.75 miljoen van de gemeentelijke begroting ten laste komt voor de gebiedsontwikkeling van Feyenoord City. Binnen de intensivering voor ‘Capaciteit Feyenoord City’ worden deze additionele kosten als volgt gemotiveerd:

“2. Capaciteit Feyenoord City

Er is circa € 1,75 mln. per jaar nodig om de apparaatslasten te dekken voor de gebiedsontwikkeling Feyenoord City. Het betreft lasten die zo omvangrijk zijn, dat deze niet binnen de reguliere apparaatslastenbudgetten kunnen worden opgevangen.”

Het college heeft evenwel altijd aangegeven dat er geen ‘Plan B’ is als de gewenste ontwikkeling in het plangebied geen doorgang heeft. De zogenoemde ‘terugvaloptie’ is volgens eigen zeggen van het college géén volwaardig alternatief voor de door haar gewenste ontwikkeling, omdat er in die optie bepaalde elementen uit het plan voor Feyenoord City niet kunnen worden gerealiseerd. Stichting Gebiedsontwikkeling aan de Maas – het particuliere vehikel dat momenteel grond verwerft in het plangebied – heeft zo ongeveer hetzelfde gesteld in een schrijven naar de Raad. Dit betekent ons inziens dat alle additionele kosten voor Feyenoord City – dus buiten de reguliere budgetten van Stadsontwikkeling – ten laste moeten komen voor ‘Plan A’, dus de gebiedsontwikkeling die het college voor ogen heeft. De argumentatie van het college kan immers niet anders betekenen dan dat de ambtelijke ondersteuning die nu binnen het jaarlijkse budget van €1.75 miljoen wordt gedekt, geen waarde heeft als ‘Plan A’ komt te vervallen.”

Vraag 9:

Waar is de €1.75 miljoen aan het dekken van apparaatslasten binnen het project ‘Capaciteit Feyenoord City’ voor de jaren 2020 tot en met 2023 precies voor bedoeld?

Antwoord:

Voor een beter begrip willen wij u graag nogmaals de aanleiding om de apparaatskosten separaat op te nemen, toelichten. Bij het besluit over de Gemeentelijke Position Paper heeft uw gemeenteraad de motie “Prioriteit Feyenoord City” aangenomen. Daarin wordt ons college onder andere opgedragen voldoende prioriteit en capaciteit voor het project te organiseren om toegerust te zijn op de gemeentelijke taken voor Feyenoord City en de andere gemeentelijke ontwikkelingen in de stad. In de Basisrapportage in het kader van de Regeling Risicovolle projecten hebben we hierover opgenomen: “Voor het vormgeven van de gemeentelijke projectorganisatie is in de begroting vanaf 2018 in het IFR een specifieke post voor Stadionpark en NPRZ opgenomen, waarmee de dekking van de gemeentelijke projectorganisatie structureel geregeld is.”

De in de begroting opgenomen kosten van € 1,75 mln. betreffen een groot aantal werkzaamheden, zowel voor het Stadionpark als geheel als voor Feyenoord City. De € 1,75 mln. is bedoeld voor

1. Stadionpark algemeen: opdrachtgeverschap (Stadionpark/Feyenoord City), overhead projectbureau Stadionpark, omgevingsmanagement Stadionpark/Feyenoord City, communicatie Stadionpark
2. Feyenoord City: projectmanagement Feyenoord City, voorbereiding bestuurlijke stukken (voortgangsrapportage, brieven, schriftelijke vragen), bestemmingsplanprocedure Feyenoord City, overige gemeentelijke procedures (bv ip-procedure), begeleiding en beoordeling van alle bouw- en buitenruimteplannen eerste fase, begeleiding planvorming herontwikkeling de Kuip, gemeentelijke juridisch/financiële activiteiten (taxaties, contracten, etc), invullen gemeentelijke rol naar andere partijen waar benodigd (verplaatsen GOS, Prorail, warmtebedrijf), proces toets position paper
3. Mobiliteit Feyenoord City: afstemming en begeleiding rond uitvoering en rapportage Mobiliteitscontract Feyenoord City, uitwerken, organiseren en uitvoeren parkeren in de wijken
4. Overig: Feyenoord XL, afstemming met oeververbinding

Vraag 10:

Welk gedeelte van de jaarlijkse €1.75 miljoen is toepasbaar als de gewenste gebiedsontwikkeling in het plangebied van Feyenoord City komt te vervallen en het college moet overstappen op een 'Plan B'?

Antwoord:

Mocht de situatie zich voordoen dan zal de gemeentelijke bijdrage in de vorm van apparaatslasten opnieuw bekeken en vastgesteld worden. Een groot deel zal van toepassing blijven in verband met de planontwikkeling voor "plan B", de activiteiten voor het Stadionpark en het verminderen van de huidige parkeeroverlast van evenementen in de Kuip.

Vraag 11:

Is het zo dat de vertraging van eventuele oplevering van een nieuw stadion binnen de gebiedsontwikkeling van Feyenoord City (van 2023 naar 2025) ervoor heeft gezorgd dat de additionele kosten voor Feyenoord City ook twee jaar langer doorlopen? Indien nee, waarom niet?

Antwoord:

De latere oplevering van het stadion heeft onder meer als consequentie dat de gemeente (en andere betrokken partijen) gedurende een langere periode inzet in het project moet plegen. Daarmee lopen de kosten inderdaad op.

Vraag 12:

Vindt u het als wij niet logischer om vanwege het ontbreken van een volwaardig alternatief plan ('Plan B') en vanwege het steeds onwaarschijnlijker worden van een planning die in de pas loopt met de voortgang in het post-coronatijdperk, deze investering van €1.75 miljoen per jaar voorlopig 'on hold' te zetten? Indien nee, waarom niet? Indien nee, gaat u bij een eventuele vertraging van start bouw van een nieuw stadion voor de jaren ná 2023 steeds weer €1.75 miljoen vrijmaken in de gemeentebegroting?

Antwoord:

De gemeentelijke inzet 'on hold' zetten is onwenselijk voor het project en in strijd met de afspraken die we daarover met de andere partijen hebben gemaakt. Deze zijn overigens mede gebaseerd op eerdergenoemde motie "Prioriteit Feyenoord City" van uw raad. Voor de jaren na 2023 zal opnieuw de gemeentelijke inzet worden beschouwd. Dat geldt ook voor het geval dat er overgeschakeld moet worden naar een 'Plan B'.

Vraag 13:

Waarom maakt u zoveel kosten voor een private gebiedsontwikkeling als Feyenoord City? Is een private gebiedsontwikkeling er niet voor bedoeld om de markt het werk te laten doen en dus ook de lasten te dragen?

Antwoord:

De kern van de private gebiedsontwikkeling is dat de markt het werk doet en daar de lasten van draagt. Dat gebeurt ook in dit geval. Tegelijkertijd is het gebruikelijk dat de gemeente ook zelf inspanningen pleegt om de ontwikkeling tot stand te brengen, (mede) de kaders opstelt en borgt dat de ontwikkeling binnen de gemeentelijke kaders tot stand komt. Dit geldt niet alleen voor Feyenoord City, maar voor alle gebiedsontwikkelingen.

Feyenoord City is een grote integrale ontwikkeling, met vele aspecten zoals ook het verbeteren van de huidige verkeerssituatie rond evenementen. Het feit dat dit een private gebiedsontwikkeling betreft, betekent niet dat er geen gemeentelijke verantwoordelijkheden liggen. Uit de vragen die uw raad stelt en de inhoud van de debatten, blijkt ook dat u een grote betrokkenheid van de gemeente wenselijk acht. Het college vindt Feyenoord City een belangrijk project met een grote bijdrage aan een groot aantal stedelijke doelstellingen. Wij achten een dergelijke inspanning gerechtvaardigd om te komen tot deze ontwikkeling. Zoals bij vraag 9 aangegeven zijn de werkzaamheden ook breder dan de private gebiedsontwikkeling Feyenoord City.

Vraag 14:

Vormen de kosten van €1.75 miljoen voor de jaren 2020 tot en met 2023 binnen het project 'Capaciteit Feyenoord City' onderdeel van de totale som die in de gemeentelijke positie ten aanzien van Feyenoord City aan deze gebiedsontwikkeling mag worden besteed? Indien nee, waarom niet?

Antwoord:

Het raadsbesluit van 11 mei 2017 bepaalt het kader voor de "totale som die in de gemeentelijke positie ten aanzien van Feyenoord City aan deze gebiedsontwikkeling mag worden besteed". Kort gezegd komt dit neer op

- a. €40 mln. deelname in eigen vermogen,
- b. aankoop grond onder het stadion voor €60 mln. (pp 2016) t.b.v. erfpacht,
- c. faciliteren van de gebiedsontwikkeling,
- d. conversie van de lening
- e. realisatie van een multifunctioneel sportcentrum in de Kuip
- f. €35 mln. (pp 2016) voor het gemeentelijk mobiliteitsprogramma

De verschillende punten zien op een eigen bedrag met een eigen bestedingsdoel. De genoemde €1,75 mln. horen bij het invullen van onderdeel c.

Voorts wordt door de Raadsleden gesteld:

"In een andere brief⁴ aan de Raad heeft het college te kennen gegeven een aanvraag bij het Rijk te hebben gedaan in het kader van de Regeling Woningbouwimpuls. Specifiek voor de woningbouwopgave in de gebiedsontwikkeling van Feyenoord City gaat het om een aanvraag van €21 miljoen, waarbij de voorwaarde geldt dat de aanvrager (in dit geval de gemeente Rotterdam) minimaal eenzelfde bedrag bijlegt. In de gemeentelijke positie ten aanzien van Feyenoord City staat inleidend op voorwaarde 3 over het faciliteren van de gebiedsontwikkeling van fasen 1 en 2 het volgende:

"Voor het tot stand brengen van de gebiedsontwikkeling wordt de volgende medewerking gevraagd aan de gemeente:

- *Planologische medewerking*
- *Verkoop gemeentelijke grond*
- *Aankoop grond ten behoeve van het nieuwe stadion*
- *Uitgifte van die grond aan BV nieuw stadion in erfpacht"*

Vraag 15:

Voor welke fase(n) van de gebiedsontwikkeling van Feyenoord City zijn de beoogde gelden voortkomend uit de Regeling Woningbouwimpuls en de gemeentelijke cofinanciering bedoeld? Gaat het hier om fasen 1 en 2?

Antwoord:

Dit betreft de gehele gebiedsontwikkeling Feyenoord City, dus fase 1 t/m 4.

Vraag 16:

Waar in de gemeentelijke positie ten aanzien van Feyenoord City staat dat de gemeente bereid is met eigen middelen te investeren om de gebiedsontwikkeling mogelijk te maken?

Antwoord:

De gemeente investeert niet in gebiedsontwikkeling van Feyenoord City behoudens hetgeen hier over bij vraag 13 is geantwoord. De onlangs verkregen rijksmiddelen op grond van de subsidieaanvraag voor de Woningbouwimpuls zien we niet als een gemeentelijke investering uit eigen middelen in de gebiedsontwikkeling. De voor de subsidietoekenning noodzakelijke gemeentelijke cofinanciering betreft al besloten investeringen, zoals het door uw raad goedgekeurde Mobiliteitsprogramma Feyenoord City en de dekking van de gemeentelijke apparaatskosten uit het IFR. Passend in de systematiek van de aanvraag wordt ook de voorgenomen investering in het Rivierpark Feyenoord voor een (beperkt) deel als investering in de gebiedsontwikkeling Feyenoord City meegerekend. Op termijn zullen we daarnaast investeren in maatschappelijk vastgoed in of rond het gebied, passend bij de bevolkingsontwikkeling in dit deel van de stad.

Vraag 17:

Wat is voor u nog de waarde van een private grondexploitatie als u voornemens bent om in totaal voor €21 miljoen uit de kas van de gemeente te investeren in nieuwe woningen voor de gebiedsontwikkeling mogelijk te maken

Antwoord:

De rijksregeling om de woningbouw in Nederland te stimuleren stelt de gemeente in staat om deze (financiële) impuls aan de gebiedsontwikkeling Feyenoord City te geven en deze daadwerkelijk tot stand te brengen. Dat heeft geen gevolgen voor de gemeentebegroting. De meerwaarde van een private grondexploitatie, waarin private partijen grootschalig investeren in verwervingen, planvorming, bouwrijp maken en in de buitenruimte en het risico op opbrengsten bij de markt ligt, is voor het college nog steeds evident. Het gemeentelijk risicoprofiel blijft hiermee beperkt (ten opzichte van een

gemeentelijke grondexploitatie) en de markt doet deze investeringen alleen als men daadwerkelijk vertrouwen heeft in de ontwikkeling.

Voorts wordt door de Raadsleden gesteld:

“Een van de zogenoemde stadsprojecten⁵ van het college is de aanleg van een getijdenpark (‘Getijdenpark Feyenoord’) pal naast de beoogde locatie van een nieuw voetbalstadion in de gebiedsontwikkeling van Feyenoord City. Met de aanleg is een bedrag van €27.4 miljoen gemoeid. Er moet baggerslib worden verwijderd op de locatie waar het getijdenpark is voorzien. Er zal ook (vervuild) baggerslib moeten worden verwijderd om de ontwikkeling van een nieuw voetbalstadion op de beoogde locatie (aan en deels in de Nieuwe Maas) mogelijk te maken. Op bladzijde 287 van de milieueffectrapportage⁶ toebehorend aan het ontwerpbestemmingsplan Feyenoord City is aangegeven waar er zich op de locatie van het nieuwe voetbalstadion vervuild slib bevindt. De afbeelding met de vakkenindeling is als bijlage weergegeven.

Uit een van de zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan Feyenoord City is voorgerekend dat het verwijderen van het vervuilde slib op de beoogde locatie van het nieuwe stadion – op basis van de informatie in bijlage 12 van het ontwerpbestemmingsplan die overeenkomt met wat er in het milieueffectrapport staat over het vervuilde slib – zo rond de €21 miljoen zal kosten. Er moet zo’n vijftigduizend kubieke meter aan vervuild moeten worden afgegraven, blijkt volgens reclamant uit navraag bij een deskundige.”

Vraag 18:

Komt de locatie van het stadsproject Getijdenpark Feyenoord overeen met de vakkenindeling uit het milieueffectrapportage waaruit blijkt waar op de beoogde locatie van het nieuwe voetbalstadion zich vervuild slib bevindt? Indien ja, wie gaat betalen voor het verwijderen van vervuild slib dat blijkens het milieueffectrapport moet worden gedaan alvorens de realisering van een nieuw stadion mogelijk wordt?

Antwoord:

Het Getijdenpark Feyenoord bevindt zich niet op de plek van het nieuwe stadion. Hier wordt immers gebouwd en is een getijdenpark niet mogelijk. Het omgaan met de verontreinigde bodem ter plekke van de landaanwinning is onderdeel van de werkzaamheden voor de landaanwinning en vallen dus binnen de kosten voor de landaanwinning, cq. het nieuwe stadion.

Vraag 19:

Is een gedeelte van de gemarkeerde €27.4 miljoen voor het stadsproject Getijdenpark Feyenoord bedoeld voor het verwijderen van vervuild slib in de vakken die in het milieueffectrapport zijn aangegeven? Indien ja, welk gedeelte?

Antwoord:

Het Getijdenpark Feyenoord zal komende periode verder worden uitgewerkt. Daarbij wordt ook bepaald op welke wijze met de verontreinigde bodem wordt omgegaan en hoe dit in de definitieve raming wordt meegenomen. Uitgangspunt hierbij is dat alle werkzaamheden die al voor de landaanwinning uitgevoerd zijn niet ten laste komen van het stadsproject Getijdenpark Feyenoord.

Vraag 20:

Klopt het dat het verwijderen van het vervuilde slib in de voornoemde vakken zónder komst van stadsproject Getijdenpark Feyenoord volledig voor rekening komt voor de initiatiefnemers van Feyenoord City? Indien nee, waarom niet? Indien ja, klopt het dat de kosten voor het verwijderen van het vervuilde slib zo rond de €21 miljoen zijn? Indien ja, zij de kosten voor het verwijderen van het vervuilde slib onderdeel van de maximale bouwsom die de initiatiefnemers van een nieuw voetbalstadion hebben gereserveerd?

Antwoord:

Het klopt dat het verwijderen van de verontreinigde grond (voor zover noodzakelijk voor de ontwikkeling) volledig voor rekening van de initiatiefnemers van Feyenoord City komt, zowel met als zonder komst van het stadsproject Getijdenpark Feyenoord. Wij hebben navraag gedaan bij de initiatiefnemers en zij herkennen het bedrag van € 21 mln. niet.

Vraag 21:

Vormen de kosten voor het verwijderen van baggerslib voor de aanleg van het stadsproject Getijdenpark Feyenoord onderdeel van de totale som die in de gemeentelijke positie ten aanzien van Feyenoord City aan deze gebiedsontwikkeling mag worden besteed, aangezien de werkzaamheden voor het verwijderen van (vervuild) slib tevens nodig zijn om de komst van een nieuw voetbalstadion mogelijk te maken? Indien nee, waarom niet?

Antwoord:

Zoals bij beantwoording van vraag 18 tot en met 20 aangegeven neemt de gemeente geen kosten voor zijn rekening die bij de ontwikkeling van Feyenoord City horen. Het getijdenpark is een aanvullend gemeentelijk project. Er is dus geen relatie met de kaders van de Position Paper en de daarin opgenomen randvoorwaarden.

Samenvattend is de situatie van de verontreinigde grond zoals bedoeld in de vragen 18 tot en met 21:

- a. vervuild slib ter plaatse van de landaanwinning, cq. het nieuwe stadion wordt verwijderd op kosten van het stadion
- b. vervuild slib op de locatie van het getijdenpark wordt verwijderd op kosten van het gemeentelijke stadsproject
- c. dat laatste is daarmee geen 'verborgen' gemeentelijke investering; t het getijdenpark is een aanvullend (niet in de Position Paper opgenomen) gemeentelijk project

Voorts wordt door de Raadsleden gesteld:

“Tot slot is er nog een andere post, te weten de voormalige lening van €7.9 aan Stadion Feijenoord NV die vorig jaar is omgezet in aandelen in dit bedrijf, hetgeen mogelijk werd gemaakt door voorwaarde 12 in de gemeentelijke positie ten aanzien van Feyenoord City. In die positie wordt gewag gemaakt van een maximale totale som die gemeente bereid is te besteden aan de gebiedsontwikkeling inclusief realisering van een nieuw voetbalstadion. De leningconversie komt daar dus nog bovenop. De €7.9 miljoen mag alleen worden gebruikt voor herontwikkeling van De Kuip, fase 2 in de gebiedsontwikkeling van Feyenoord City.”

Vraag 22:

Waarom heeft u er niet voor gekozen om pas bij start bouw van een nieuw voetbalstadion de lening van €7.9 miljoen om te zetten in aandelen? Bent u het niet met ons eens dat u daarmee de positie van de gemeente heeft verzwakt, aangezien de realisering van een nieuw voetbalstadion allerm minst zeker is? Indien nee, waarom niet?

Antwoord:

Deze vragen zijn eerder gesteld door raadslid G. Vreugdenhil. Op 20 januari 2020 hebben we bij de beantwoording van de schriftelijke vragen van hierover het volgende gezegd. “Conform de door de gemeenteraad vastgestelde Position Paper moest conversie plaatsvinden voor de start van de bouw van het nieuwe stadion. Voor (het aantrekken van) financiers bleek het echter van belang dat deze omzetting al eerder, in ieder geval voor de financial close, plaats zou vinden. Los daarvan vindt de gemeente de conversie sowieso ook gewenst als Feyenoord City niet doorgaat omdat de lening niet voldeed aan het nu geldende gemeentelijke kader voor verstrekking van leningen en garanties. Daarover hebben wij u onder meer in de Voortgangrapportage Feyenoord City 2 (oktober 2018) geïnformeerd.”

Vraag 23:

Wat gebeurt er als herontwikkeling van De Kuip in de gebiedsontwikkeling van Feyenoord City niet doorgaat? En welke garanties heeft u dat de €7.9 miljoen aan nieuw verworven aandelen in Stadion Feijenoord NV terugkrijgt als dit bedrijf failliet gaat?

Antwoord:

Ook als het project Feyenoord City geen doorgang vindt, blijft de conversie van kracht. Net als bij de achtergestelde lening staat de gemeente ook na de conversie achteraan met haar vordering ingeval van een eventueel faillissement. De positie van de gemeente is door de conversie derhalve niet veranderd.

Vraag 24:

Is Stadion Feijenoord NV reeds begonnen met het jaarlijks storten van €1.5 miljoen in een reserve om herontwikkeling van stadion De Kuip mogelijk te maken? Indien nee, waarom niet?

Antwoord:

In onze brief van 30 juli jongstleden (20bb009343) hebben we gemeld het opportuun te vinden om de procesafpraak in de Position Paper om met ingang van 1 januari 2020 (start bouw stadion) te starten met het opbouwen van een reserve-account als incentive om de herontwikkeling direct aansluitend op de realisatie van het nieuwe stadion ter hand te nemen, te verschuiven naar na de financial close (voorzien voor september 2021).

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

